

Sygnatura akt I C 430/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 28 lutego 2014r

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jan Bartniak

Protokolant: Konrad Gajdziński

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2014r w Koninie

sprawy z powództwa **W. K.**

przeciwko **Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w K.**

o zapłatę 300.000 zł

1. Oddała powództwo do kwoty 273.504 zł (dwieście siedemdziesiąt trzy tysiące pięćset cztery złote).
2. Umarza postępowanie w pozostałej części.
3. Zasądza na rzecz pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. od powoda W. K. kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

SSO Jan Bartniak

Sygn. akt I C 430/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 7.05.2013 r. W. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. kwoty 300.000,00 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14.03.2013 r. „tytułem odszkodowania za pozbawienie możliwości zarobkowania wynikającego z umowy z dnia 07.06.2011 r. o numerze (...)” oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w dniu 07.06.2011 r. zawarł z pozwanym umowę cywilno-prawną nr (...) o kierowanie zespołem lekarskim, pielęgniarskim i pomocniczym, o nadzór nad udzielaniem świadczeń zdrowotnych wykonywanych w Oddziale Neurochirurgicznym w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K.. W ramach zawartej umowy powód zobowiązał się do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom pozwanego w ramach specjalności z neurochirurgii i neurotraumatologii w zamian za co otrzymywał stosowne wynagrodzenie. Umowa została zawarta na czas określony tj. do dnia 30.04.2014 r. z możliwością jej rozwiązania przez strony w przypadkach ściśle określonych w § 26 i 27 umowy. Dodatkowo powód pełnił również funkcję ordynatora Oddziału Neurochirurgicznego w ramach stosunku pracy, który ustał z dniem 31.01.2013 r.

W piśmie z dnia 31.01.2013 r. pozwany zwrócił się do powoda o wyrażenie zgody na rozwiązanie umowy z dnia 7.06.2011 r. wskazując, że w wyniku przeprowadzonego konkursu na stanowisko kierownika oddziału neurochirurgicznego, wygrał inny lekarz. Powód na przedstawioną propozycję nie wyraził zgody, a w dniu 4.02.2013 r. pozwany rozwiązał z powodem przedmiotową umowę powołując się na art. 26 umowy i wyłonienie nowego kandydata

na stanowisko kierownika oddziału neurochirurgicznego. W ocenie powoda pozwany nie miał prawa rozwiązać z nim umowy z 7.06.2011 r. gdyż taka podstawa nie została w § 26 przywołana i nie była objęta wolą stron w momencie jej zawierania i podpisywania.

Z powodu rozwiązania umowy powód utracił zasadnicze źródło utrzymania i w związku z tym dochodzi roszczenia w wysokości odpowiadającej wielkości wynagrodzenia, które by otrzymał powód.

W odpowiedzi na pozew Wojewódzki Szpital (...) w K. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana wskazała, iż umowa z dnia 7.06.2011 r. była umową „liderską” współistniejącą z umową o pracę powoda na stanowisku kierownika oddziału neurochirurgii. W związku z tym, iż upłynęła umowa o pracę wiążąca powoda z pozwanym zorganizowany został konkurs w którym udział wzięli powód oraz P. W.. W wyniku procedury konkursowej wybrany został P. W.. Skutkiem jego wyboru było zaistnienie okoliczności o której mowa § 26 umowy i rozwiązanie umowy cywilnej.

Pozwana podniosła także, że zwracała się do powoda o zawarcie nowej umowy cywilnoprawnej lecz powód nie przystał na tę propozycję.

Dodatkowo strona pozwana zwróciła uwagę, iż zapisy umowy należy interpretować zgodnie z okolicznościami w których zostało ono złożone i w umowach należy badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Ostatecznie powód ograniczył żądanie pozwu o kwotę 26.496 zł. gdyż w okresie objętym żądaniem pozwu (od dnia 20.09.2013r. do 30.04.2014r.) uzyska łącznie ww. kwotę wynagrodzenia zgodnie z umową o udzielanie świadczeń zdrowotnych nr (...), zawartą z innym podmiotem „udzielającym zamówienia.”

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód był związany zawodowo z pozwanym (na zasadzie umowy o pracę i cywilnoprawnej umowy o świadczenie usług medycznych) od 2006r. Pełnił on obowiązki ordynatora oddziału neurochirurgicznego pozwanego szpitala na podstawie umowy o pracę zawieranej na czas określony (każdorazowo na okresy krótsze niż pozwalała na to ustawa gdyż do konkursu na stanowisko ordynatora nie zgłaszał się co najmniej drugi poza powodem kandydat niezbędny dla skutecznego przeprowadzenia konkursu), nadto umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych (z powodem jako tzw. liderem zespołu), zawieranych na okresy roczne, a ostatnia umowa Nr (...), na okres trzyletni. Wszystkie umowy wcześniejsze w których pozwanego reprezentował dyr. S. M. zawierały zastrzeżenie, że umowa o kierowanie zespołem lekarskim zostaje rozwiązana m.in. wtedy gdy powód przestanie być ordynatorem.(powód k.85-86 i k.87)

W dniu 1.02.2010 r. została zawarta umowa o pracę pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem (...) w K. a W. K.. Treść umowy stanowiła, że powód został zatrudniony w Oddziale Neurochirurgii pozwanego Szpitalu na stanowisku ordynatora na czas określony od dnia 1.02.2010 r. do 31.01.2013 r. W czasie trwania umowy przewidziano, że będzie otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 1.900 złotych.

Integralną częścią umowy był załącznik szczegółowo wymieniający zakres czynności ordynatora.

(dowód : umowa o pracę wraz z zakresem czynności – k.49-53)

Zgodnie z § 37 Regulaminu Organizacyjnego Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego Oddziałem Neurochirurgicznym kieruje ordynator lub kierownik oddziału podległy Zastępcy Dyrektora ds. Lecznictwa, przy pomocy pielęgniarki oddziałowej.

(dowód wyciąg z Regulaminu Organizacyjnego – k.53).

W dniu 7.06.2011 r. pomiędzy stronami zostaje zawarta umowa (tzw. liderska) nr (...) o kierowanie zespołem lekarskim, pielęgniarskim i pomocniczym, o nadzór nad udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz o udzielanie świadczeń zdrowotnych wykonywanych w Oddziale Neurochirurgicznym Wojewódzkiego Szpitala (...) w K..

Podstawą prawną powołanej umowy były przepisy : ustawy z 30.08.1991 r. „o zakładach opieki zdrowotnej”, rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 13.07.1998 r. „w sprawie umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne”, rozporządzenia Ministra Finansów z 23.12.2004 r. „w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu przyjmującego zamówienie na świadczenia zdrowotne za szkody wyrządzone przy udzielaniu tych świadczeń oraz innych przepisów obowiązujących w samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej.”

Umowa stanowiła rezultat przeprowadzonego postępowania konkursowego w zakresie neurochirurgii i neurotraumatologii w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia(niesporne).

Umowa została zawarta na czas określony tj. od dnia 1.05.2011 r. do 30.04.2014 r.

W § 26 umowy przewidziano, że „umowa ulega rozwiązaniu z upływem terminu na jaki została zawarta albo w przypadku zaistnienia okoliczności za które strony nie ponoszą odpowiedzialności a które uniemożliwiają dalsze wykonywanie umowy, w dniu wystąpienia tych okoliczności”.

(dowód : umowa z 7.06.2011 r. nr (...) – k.8-18, świadek B. R.k.77-7v i k.78v-79).

W okresie objętym sporem, powoda W. K. z pozwanym Szpitalem, łączyły dwa odrębne stosunki prawne. Pierwszy wynikający z umowy o pracę związany był z pełnieniem przez powoda funkcji ordynatora, który w ramach obowiązującego go czasu pracy wykonywał obowiązki administracyjne związane z tym stanowiskiem. Z kolei umowa cywilnoprawna zobowiązywała będącego ordynatorem powoda do kierowania zespołem lekarskim, pielęgniarskim i pomocniczym, pełnienia nadzoru nad udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

W związku ze zbliżającym się końcem obowiązywania umowy o pracę zawartej z powodem , zarządzeniem nr 251 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala (...) w K. z dnia 19.12.2012 r. powołana została komisja w sprawie wskazania kandydata na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgicznego w (...) w K.. Przewidziano, że wyłonienie kandydata nastąpi metodą punktową w oparciu o analizę dokumentów, rozmowę z kandydatami oraz na podstawie testu. Zaznaczono, że kandydat wskazany nie ma roszczeń o zatrudnienie na stanowisko objęte postępowaniem.

(dowód zarządzenie nr 251 z dnia 19.12.2012 r. – k.54, ogłoszenie o postępowaniu konkursowym na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgicznego – k.55, regulamin postępowania w sprawie wskazania kandydata na stanowisko kierownika oddziału neurochirurgicznego w Wojewódzkim Szpitalu (...) w K. – k. 56-57).

W dniu 5.01.2013 r. odbył się konkurs na w/w stanowisko, w którym udział wzięli powód W. K. oraz P. W.(członek zespołu udzielającego świadczeń zdrowotnych którego powód był liderem na podstawie cyt. wyżej umowy nr (...)/!(...)). Przeprowadzona procedura konkursowa wyłoniła P. W. jako kandydata na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgicznego w (...) w K..

(dowód : protokół z posiedzenia komisji z 5.01.2013 r. – k.58).

Pismem z dnia 4.02.2013 r. zaproponowano powodowi rozwiązanie umowy nr (...) zawartej w dniu 7.06.2011 r. na mocy porozumienia stron. Jednocześnie otrzymał on m.in. pisemną umowę o świadczenie usług medycznych w zakresie neurochirurgii i neurotraumatologii (powód to przyznaje k.85v), która przewidywała zachowanie dotychczasowych warunków finansowych.(św. E. A. k.77v-78v) Jest przyznane przez powoda, że warunki finansowe umowy cywilnoprawnej zawartej z powodem jako liderem zespołu lekarzy świadczących usługi medyczne pozwanemu

i umowy zawierane z każdym z członków zespołu indywidualnie, przewidywały takie same warunki płacowe dla tzw. lidera i dla członków zespołu. (powód k. 85v) Powód poprosił o danie czasu na zastanowienie się.

(dowód pismo z 4.02.2013 r. – k.60).

W tym samym dniu pozwany poinformował W. K.,

że w związku z zakończeniem konkursu na stanowisko kierownika oddziału neurochirurgicznego umowa z dnia 7.06.2011 r. ulega rozwiązaniu na mocy § 26 w/w umowy.

Dnia 13.02.2013 r. powód W. K. oświadczył, że nie wyraża zgody na rozwiązanie umowy z dnia 7.06.2011 r. na mocy porozumienia stron i zwrócił się o dopuszczenie do wykonywania zadań zleconych w/w umową. Jednocześnie zwrócił się o wyjaśnienie podstawy prawnej przeprowadzonego konkursu.

(dowód pismo W. K. – k.62).

W odpowiedzi na to pismo dyrektor pozwanego Szpitala podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i jednocześnie wyjaśniając, że podstawą prawną ogłoszenia i przeprowadzenia konkursu na stanowisko kierownika Oddziału Neurochirurgicznego było zarządzenie nr 251 Dyrektora (...) w K. z dnia 19.12.2012 r.

(dowód : pismo z 7.03.2013 r. – k.63).

W dniu 20.02.2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty w łącznej wysokości 300.000 złotych. Pozwany oświadczył jednakże, że nie ma podstaw do wypłaty żądanej kwoty.

(dowód : pismo powoda z 20.02.2013 r. – k.21, pismo Dyrektora Szpitala G. W. z 14.03.2013 r. – k.22)

Nie jest sporna między stronami procesu kwota stanowiąca wyliczenie wartości przedmiotu sporu za okres pozostały do zakończenia umowy z 7.06.2011r. (powód k.4, k.19 i k.86, pozwany k.65-65v)

W okresie obowiązywania umowy Nr (...), gdy powód pełnił obowiązki ordynatora, świadczył on jako podmiot gospodarczy także usługi medyczne w Poradniach Neurochirurgicznych w K. przy ul. (...), w szpitalu w I., nadto raz w miesiącu w firmie (...) w T..(powód k.85v)

Powód w dniu 20.09.2013 r. podpisał umowę nr (...) z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej (...) Szpitalem (...) Medycznej (...) w Ł. – (...) Szpitalem (...) z siedzibą w Ł. na udzielanie świadczeń zdrowotnych i osiąga dochody liczone wg stawki za jedną godzinę wykonanych świadczeń co miesięczne stanowiło w wysokości od 3.312 złotych do 4.968 zł..

(dowód : umowa nr (...) r. na udzielanie świadczeń zdrowotnych – k.70-72, kopie rachunków k.80-84).

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o dokumenty złożone przez strony procesu a cytowane wyżej, zamieszczone w aktach sprawy jak umowa nr (...) (k.8-20), kopie: umowy o pracę z dnia 13 stycznia 2010r., zakresu czynności ordynatora, wyciągu z Regulaminu organizacyjnego pozwanego szpitala, dokumentacji konkursowej wraz z protokołem posiedzenia komisji i listą obecności, pism będących następstwem zakończenia konkursu na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgicznego pozwanego szpitala(k.49-63), umowy nr (...) o udzielanie świadczeń zdrowotnych i związanych z nią rachunków wystawianych przez powoda(k.72-74 i k.82-84), zeznań świadków E. A. (k.77v-79) i B. R.(k.77-77v, k.78v-79) oraz zeznań powoda (k.85-86 i k.87)

Istota sporu sprowadza się do odmiennej oceny tego czy sytuacja faktyczna związana z upływem okresu obowiązywania umowy o pracę zawartej na czas określony z powodem na stanowisku ordynatora Oddziału Neurochirurgii pozwanego i wynik konkursu w sprawie wskazania kandydata na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgii (wedle pozwanego to co nie zabronione jest dozwolone, tj. to, że zgodnie z art.49 ust.7 ustawy o działalności leczniczej, nie przeprowadza się konkursu na stanowisko lekarza kierującego oddziałem, pozwala na podjęcie działań wynikających z zarządzenia nr 251 Dyrektora pozwanego z 19.12.2012r. w sprawie wskazania

kandydata na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgicznego pozwanego szpitala) uzasadniały zastosowanie paragrafu 26 umowy nr(...) jako podstawy jej rozwiązania.

Co do podstawy prawnej powództwa, to ugruntowanym jest pogląd prawny, że umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne (medyczne) ma charakter pozakodeksowej umowy nazwanej (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2004 r. **III CK 134/04**, „do umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych (art. 53 i nast. ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 1999 r., Dz. U. Nr 28, poz. 153 ze zm.) przepisy o zleceniu nie mają zastosowania (art. 750 k.c.)” OSP 2005/6/79, nadto wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 grudnia 2012 r. **I ACa 1059/12**, „umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne jest to umowa nazwana, która ma swoje źródło w przepisach pozakodeksowych i do której, tylko w przypadku braku wyraźnej regulacji szczegółowej, zastosowanie znajdują przepisy ogólne prawa zobowiązań”. (LEX nr 1254430) Przepisy kodeksu cywilnego znajdują zastosowanie tylko w sprawach nieuregulowanych w ustawie o zakładach opieki zdrowotnej (obecnie ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej) oraz rozporządzeniach wykonawczych. Zatem do roszczeń odszkodowawczych, które nie zostały w ustawie uregulowane ma zastosowanie art. 471 k.c. Przedmiotowa umowa zawarta została między stronami w dniu 7 czerwca 2011r., a zatem ma do niej zastosowanie ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (uchylona przez ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U.2011, Nr 112, poz. 654). Zgodnie z art. 35a ust. 1. tej ustawy „Umowę o udzielenie zamówienia zawiera się na czas udzielania określonych świadczeń zdrowotnych lub na czas określony, na podstawie wyników przeprowadzonego konkursu ofert na udzielenie zamówienia.” Umowa o udzielenie zamówienia zawarta zostaje z chwilą podpisania jej przez obie strony. Wymaga ona formy pisemnej pod rygorem nieważności (ust 2), nadto przepis art.211 ustawy o działalności leczniczej przewiduje, że umowy o udzielenie zamówienia zawarte na podstawie art. 35a ustawy, o której mowa w art. 220 pkt 1, realizowane w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność po tym dniu przez okres, na jaki zostały zawarte.

Zgodnie z art. 471 k.c. odpowiedzialność kontraktowa znajduje zastosowanie w stosunkach między wierzycielem i dłużnikiem, którzy są stronami określonego stosunku zobowiązaniowego. Odpowiedzialność kontraktowa dłużnika powstaje, jeżeli spełnione zostaną następujące przesłanki: szkoda wierzyciela w postaci uszczerbku majątkowego, szkoda musi być spowodowana niewykonaniem lub nienależycie wykonanym zobowiązaniem przez dłużnika, nadto musi być wykazany związek przyczynowy między faktem nienależytego lub niewykonania zobowiązania a poniesioną szkodą. Analiza zebranego materiału dowodowego wskazuje, że przesłanki te nie zostały w niniejszej sprawie łącznie spełnione (o czym niżej).

Dodać też wypada, że zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 z późn. zm.) obowiązującej od dnia 1 lipca 2011 r. podmiotem leczniczym jest m.in. samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej (a więc pozwany). Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej jest podmiotem leczniczym posiadającym, jako ułomna osoba prawna, zdolność do czynności prawnych, zdolność deliktową, zdolność sądową i procesową.

Komentatorzy (vide M. D. i T. R. do art.35(a) ust 5 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej wskazują że podstawą rozwiązania umowy o udzielaniu świadczeń medycznych stanowić mogą sytuacje, „gdy istotne elementy umowy (tak dla udzielającego zamówienie, jak i dla przyjmującego) będą powodować znaczną dla każdej ze stron szkodę finansową lub niemożność zrealizowania przedmiotu zarówno w aspektach czasowych, jak i ilościowych”. Powód przyznaje, że w trakcie pełnienia przez niego obowiązków ordynatora nie było sytuacji, by umowa cywilnoprawna o kierowanie zespołem lekarskim była zawarta z osobą inną niż on sam tj. ordynator, co więcej wcześniejsze zawierane z nim umowy o kierowanie zespołem lekarskim..., zawierały zastrzeżenie, że „z chwilą zaprzestania pełnienia funkcji ordynatora umowa leaderska się rozwiązuje” (vide powód k.85v) Dopiero ostatnia (stanowiąca podstawę prawną sporu), zawarta z reprezentującym szpital dyrektorem B. R., tego warunku bezpośrednio nie zawierała, nadto (vide powód k.86), umowa ta była przedmiotem „negocjacji między mną a dyrektorem R.” Powód co jest niesporne, otrzymał (w obecności świadka E. A. k.78) „propozycję zawarcia umowy cywilnoprawnej o udzielanie świadczeń medycznych w zakresie neurochirurgii i neurotraumatologii w okresie od 1 lutego 2013r. do 30 kwietnia 2014r.”, która gwarantowała mu dotychczasowe warunki pracy. Powód jest osobą znającą parametry finansowe umowy z dnia 7.06.2011r. i

sposoby naliczania wynagrodzenia, stąd mógł łatwo porównać czy proponowana mu umowa w zakresie dotyczącym wynagrodzenia odpowiada dotychczasowym. Nie jest sporne że z racji pełnienia funkcji lidera zespołu lekarskiego (z umowy cywilnoprawnej) powód miał identyczne wynagrodzenie jak „szeregowy” lekarz członek zespołu, to znaczy, że nie traciłby nic jeśli chodzi o wynagrodzenie za udzielanie świadczeń zdrowotnych przyjmując proponowaną mu w dniu 4 lutego 2013r. umowę o udzielanie świadczeń medycznych. Tracił stanowisko lidera zespołu, ale wcześniej zakwestionowane jednak wyborem kandydata na stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgicznego pozwanego szpitala, osoby która była członkiem zespołu. Wbrew stanowisku powoda i występującego w charakterze świadka B. R., nie da się pogodzić sytuacji gdy lekarz (P. W.) zajmujący stanowisko Kierownika Oddziału Neurochirurgii pozwanego, nie jest kierującym zespołem podległych mu lekarzy, tylko zespół ten (już nie pełny bo bez lekarza P. W.) ma kierownika zespołu lekarskiego (byłego ordynatora). W tej sytuacji należy przyjąć, że powód nie wykazał by w danym stanie faktycznym poniósł szkodę w postaci uszczerbku majątkowego, za sprawą niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązaniem przez pozwanego Szpital, nadto by istniał związek przyczynowy między faktem wynikającym z rozwiązania z dniem 31.01.2013r. umowy zawartej w dniu 7.06.2011r. na podstawie jej paragrafu 26. Powyższe skutkuje oddaleniem powództwa i umorzeniem w części żądania pozwu w której powód vide k.71 wnosił o „zmniejszenie o tą kwotę”(art.471 k.c., w związku z umową z dnia 7.06.2011r. nr (...)) i art.355 par. 1 k.p.c.) Koszty procesu należne pozwanemu stosownie do wyniku procesu (art.98 k.p.c.) stanowi suma kosztów zastępstwa procesowego pozwanego wg norm przepisanych.

(-) SSO Jan Bartniak